

DE OUDER-KIND

RELATIE

EEN KWALITATIEVE ANALYSE VAN
GESPREKKEN MET AWEL

awel

HALLO

“Hallo. Ik ben een meisje van 12, mijn ouders zijn gescheiden en mijn moeder heeft nu een nieuwe man en ik kan hem niet goed verdragen. Ze maken veel ruzie met elkaar de laatste tijd en als ik er tussen kom of ook eens iets wil zeggen, kan ik wel een klets krijgen. Het begint erger en erger te worden omdat ze veel ruzie maken en het dan afreageren op mij. Ik durf dit aan niemand te vertellen, ik weet echt niet bij wie ik terecht kan. Weten jullie wat ik zou kunnen doen? Groetjes.”

awel

VOORSTELLING VAN DE ORGANISATIE

- Opgericht in 1981, toen nog onder de naam van Kinder- en Jongerentelefoon.
- Gestart als telefoonlijn, ondertussen ook heel actief online.
 - telefoon: gratis nummer 102, elke dag van 16u tot 22u , behalve op zon- en feestdagen
 - e-mail: brievenbus@awel.be, antwoord binnen 72u
 - chat: www.awel.be, elke weekday van 18u tot 22u
 - forum op www.awel.be, dagelijks gemodereerd
- Awel... luisteren, mee denken en mee voelen.
- Vrijwilligersorganisatie.

awel

WAT CIJFERS

- Awel voerde vorig jaar 27.728 dialogen.
- Top 3 gespreksonderwerpen:
 1. ouder-kind relatie
 2. Verliefdheid / aanmaken / afwijzen
 3. Vriendschap / vrienden maken / ruzie met vrienden
- Meer meisjes dan jongens contacteren ons.
- Voornaamste leeftijdsgroep: 12 tot 15 jarigen

awel

ONDERZOEK OUDER-KIND RELATIE

- 3.401 dialogen over de ouder-kind relatie, toponderwerp
- Kwalitatieve gespreksanalyse, enkel van de onlinecontactkanalen.

awel

3 ONDERZOEKSVRAGEN

1. Hoe beleven jongeren de relatie met hun ouders?
Welke problemen/stressoren vermelden ze?
2. Hoe gaan jongeren om met deze stressoren?
Welke copingstrategieën hanteren ze? Welke steunfiguren vermelden ze?
3. Wat verwachten deze jongeren nu van Awel?

awel

NUANCERING

- Beperkt onderzoek: resultaten niet te veralgemenen, eerder verkennend.
- Risico: overtrokken negatief beeld.

awel

ONDERZOEKSVRAAG 1

Hoe beleven jongeren de relatie met hun ouders?
Welke problemen/stressoren vermelden ze?

awel

ONDERZOEKSVRAAG 1

- Hechtingstheorie:
Voor een veilige hechting moet een opvoeder **responsief** zijn.
3 B's: betrouwbaar, beschikbaar en betrokken.
- Opvoeding:
Grenzen stellen
Individuatie
- Loyaliteit

awel

ONDERZOEKSVRAAG 1

- Algemene conclusie: gesprekken gaan veel meer over hechting (betrouwbaarheid, beschikbaarheid en betrokkenheid van de ouders) dan over opvoeding (grenzen stellen en individuatie).

awel

ONDERZOEKSVRAAG 1

Betrouwbaarheid

Het gedrag van een betrouwbare opvoeder is voorspelbaar en garandeert zekerheid en veiligheid.

awel

ONDERZOEKSVRAAG 1

Betrouwbaarheid

- Ruzie is belangrijkste stressor
- Straf, afwijzing, teleurstelling
- Mishandeling, verwaarlozing
- Doorvertellen

awel

ONDERZOEKSVRAAG 1

Beschikbaarheid

De opvoeder is er zowel fysiek als emotioneel wanneer de kinderen dit nodig hebben.

awel

ONDERZOEKSVRAAG 1

Beschikbaarheid

- Vooral emotionele beschikbaarheid
- (Vermoede) boosheid
- Stress en psychische problemen
- Psychiatrische problematiek/
afhankelijkheidsprobleem
- Taboe's
- Onderwerp hoort niet thuis in ouder-kind relatie

awel

ONDERZOEKSVRAAG 1

Beschikbaarheid

- Geen gewoonte om gedachten of gevoelens uit te wisselen
- Te sterke eigen overtuiging
- Niet kunnen praten met elkaar/ onvermogen
- Andere kinderen
- Nuancering: onbeschikbaarheid is niet altijd en niet op alle vlakken.

awel

ONDERZOEKSVRAAG 1

Betrokkenheid

Een betrokken ouder heeft interesse voor wat zijn kinderen voelen, beleven, meemaken en leeft men hen mee.

awel

ONDERZOEKSVRAAG 1

Betrokkenheid

- Interesses, ervaringen of gevoelens van de ouders zelf zitten in de weg.
- Jongeren voelen zich niet gesteund in hun passie of (toekomst)droom.
- Uiten in negatieve gevoelens.
- Ouders weten niet wat er aan de hand is en jongere wil hen dat ook niet vertellen.
- Ouders schakelen professionele hulp in.

awel

ONDERZOEKSVRAAG 1

Opvoeding

- Grenzen stellen komt weinig ter sprake, behalve bij de forumberichtjes.
- Individuatie komt weinig ter sprake.

awel

ONDERZOEKSVRAAG 1

Loyaliteit

- Jongeren zijn loyaal aan hun ouders.
- Loyaliteitsconflicten, vooral bij ouders in conflict.
- Destructieve parentificatie.

awel

ONDERZOEKSVRAAG 2

Hoe gaan jongeren om met deze stressoren? Welke copingstrategieën hanteren ze? Welke steunfiguren vermelden ze?

awel

ONDERZOEKSVRAAG 2

- Veerkracht als resultaat van hechting en opvoeding.
- Utrechtse Coping Lijst:
 1. Actief aanpakken, confronteren
 2. Sociale steun zoeken
 3. Vermijden, afwachten
 4. Palliatieve reactie
 5. Passief of depressief reactiepatroon
 6. Uiten van emoties
 7. Geruststellende en wensgedachten hanteren

awel

ONDERZOEKSVRAAG 2

Gebruikte copingstrategieën vaak niet effectief.

- Actief aanpakken vaak niet de beste strategie, want geen controle over probleem. Ook confronteren of dialoog aangaan geeft meestal niet gewenste resultaat.
- Steunfiguren: ouders, andere familieleden, vrienden en leeftijdsgenoten, leerkracht, buur, professionele hulpverlening (vragen rond geheimhouding).
- Zelfdestructief gedrag en depressieve reactie voornamelijk bij situaties van onbetrouwbaarheid, loyaliteitsconflicten en/of parentificatie.

awel

ONDERZOEKSVRAAG 3

Wat verwachten deze jongeren nu van Awel?

awel

ONDERZOEKSVRAAG 3

Luisterend oor is niet altijd voldoende, vooral samen zoeken naar oplossingen:

- Advies, raad, tips om de situatie actief aan te pakken: wat moet ik doen?
- Aftoetsen van een oplossing.
- Concrete informatie vragen.
- Zoeken van sociale steun (luisterend oor): ventileren, delen, erkenning, inzicht

awel

AANBEVELINGEN

- ‘Hechting’ verdient prioritaire aandacht van opvoedingsdeskundigen.
- Bekrachten aanbevelingen uit IPOS-onderzoek.
- Opleiding Awel-vrijwilligers: extra aandacht voor ‘samen zoeken naar oplossingen’ en ‘mentaliseren’ als copingstrategie.
- Online tool

awel

ONLINE TOOL

<http://www.awel.be/toolbox/hoe-praat-ik-met-mijn-ouders>

‘betrouwbaarheid’ als voorwaarde voor dialoog, tips voor voeren van een dialoog met de ouders over hechtingsthema’s en grenzen, concrete info over geheimhouding professionele hulpverlening.

awel

